

tega, z namenom, da siloma udere v tujo shrambo. 2. Je res, da se je siloma z vitrihom odprla omara, last pevskega društva »Zvon«, in ker je klučavnica takozvana »verthajmara« so jo moral pokvariti, drugače bi se tudi z vitrihom ne dalo odpreti.

3. Je res, da se je pri tem vlonu vzela iz omare po zgoraj imenovanih neoprávitenih zastava, ki je bila pevskemu društvu »Zvon« v varstvo izročena.

4. Je res, da se je iz omare vzel, oziroma ukradel zastavosni pas pevskega društva, in če je bila zamenjana, se je to namenoma zgodilo, ker je ta veliko lepsi in dražji kot oni gasilnega društva. Razlika je toliko, da bi dotični član, ki je bil svoj čas zastavoma, ne mogel take zamenje storiti.

5. Je res, da je imenovana omara izključna last edino pevskega društva »Zvon«. Gasilno društvo ni prispevalo niti z volumnem k temu. Grdi lažnik, kako si držne kaj takega trditi? 6. Je res, da so bili traki zastave gasilnega društva, ako jih društvo ni rabilo, vedno v omari in se jih ni nikdo nikdar do taknil; sedaj pa si držne, grdi lažnjivec prej odnesli. Verujem, da so bili vložilci vsi zmedeni in so komaj vedeli, kaj delajo, da niso videli na dnu omare škatle z trakovi, saj mislim, tudi tat pri svojem delu pride iz ravnotežja.

7. Res je, da se je pri tem »častnem delu« in iskanju trakov vse navskriž razmetal, se je dragocena zastava pevskega društva razvila, ker so hoteli trakove v njej dobiti, se potem v nagliči in konfuznosti za silo skupaj stlačila in se pri tem takoj poškodovala, da bodo znani neizbrisljivi. In ti lažnjivi, podlippice si držne trditi, da so bili traki prej odneseni! In kdo in po kaki poti jih je dotičnik potem nazaj spravil na prejšnji prostor? Od ure zločina do preiskave je imel ključ od omare arhivar in od bralne sobe jaz. Dokazlo je podlo natolevanje in plačam ti 1000 kron v gotovini. Odbor našega društva ne sesijo iz takih elementov, da bi se bili kedaj tako daleč spozabili in ne vedeli kaj je moje in kaj je tvoje. Pišeš nadalje, da se je pridušalo in prekljalno tudi vpritoorožnikov, da zastava ne sme iti k »Cukom« in da bo na drobne kose raztrgana. Lažnjivi dopisun, imenuj mi dotičnega in tudi orožnika, ki bi mogel to potrditi!! Pač je bila večina članov gasilnega društva zoper zlorabo društvene zastave v take strukarske prirede in storili se dobro hoteči nasveti, ki pa napravili strastni agitaciji dekanu niso izdali. Leta je zakril ravno prigrašno, društvo toliko zla, povzročil sovrašta med brati, med sorodniki, v družinah in med posamezniki, da bode društvo še dolgo krvavelo. V svoji Zahvali na društvo je sicer reklo, da bode vso škokojo, ki bo vsled tega trpelo, on plačal, a jaz dyiomim, in če on to resno misli, naj v varstvo te obljube vloži primerno sveto. Dalje trdiš in pereš dekanu, češ da se je vlon izvršil »popolnoma brez vednostni dekan«. In ravno on je pošiljal kaplana in obč. slugo od člana do člana vabilo, se je na sigurno udeležbo, ker je pa bil vsehol slab, se je sam hodil od hiše do hiše in še posebej je zastavonošimo prošil, da se naj vendar tega famoznega sprejemajo udeleži. Dopusun, ne peri zamoreca, bode preveč žajice porabil. Slednjič pripomnju, še, ker govoris o odboru, o odborovi seji in načelniku gasilnega društva, da popolnega odbora in načelnika pri tem društvu sploh že eno leto ni, torej tudi nobena seja v tem času veljavna ne more biti. Toliko v obrambu resničnih navedb o volumnu na tujo last, da se razvidi, da le ti lažnjivi dopisun potvarja resnico. Verujem, da je lažnjivi dopisun, da ti je v tej zadavi vsak boj nemogoč, in ne popis zločina, ampak le-ta je preostuden. Roke stran od dosedaj neomeodreževalnih društev, katere smo v teku 24 let z velikim trudom in žrtvami pripravili do sedanjega uspeha in ne vtikaj svojih umazanih prstov v tujo last.

Za pevsko društvo »Zvon« v Smart-nem pri Litiji, dne 20. sept. 1909.

Ivan Razboršek, predsednik.

K toki 1. še pripomnim, da sta prišla dva člana gasilnega društva tri dni pred dohodom »Orlov« k materi arhivarju po ključ od omare. Dotični, ki hrani ključ sam, ni bil doma, na kar je mati rekla, da bode zvečer doma in se tedaj tudi lahko zastava dobi, torej je podla, hudočna laž, da bi se bila izročitev zabranila.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. septembra.

+ Vodstvo klerikalne stranke se vsebuje za mizo in je poslušalo modrovanje dr. Šusterščiča o političnem položaju. Šusterščič je modroval, da bi imel priliko zopet kaj spraviti v nemške liste. Klerikalci so bili med sabo, a vendor imajo vsi nemški liste poročila o Šusterščičevem modrovanku. Klerikalci so torej sami postali poročilo v »N. Fr. Presse«, v »Tagespošte« in v druge nemške liste. Kaj za to, da so ti liste strupeni nasproti

niki Slovencev, glavno je, da kaj pišejo o klerikalcih. Da nemški libralni in židovski listi sprejemajo počasna klerikalcev, to priča kako testno prijateljko svemo imajo slovenski klerikalci z najtrupenjimi osvračniki slovenskega naroda. Kar se tiče modrovanja dr. Šusterščiča o političnem položaju, moramo reči, da nasili na smeh. Cisto po starem kopitu! »Prmejdju, bomo že pokazali!« To je od nekaj velika gesta dr. Šusterščiča. Omembre vredno je v Šusterščičevih ekspektoracijah le dvoje. Šusterščič je rekel, da klerikalci absolutno odklanjamost ustanovitev slovenskih docentur na praski univerzi in da hočejo slovensko vsečilišče v Ljubljani. Nas ta izjava prav veseli, dasi sodimo, da bo že prav lepa pridobitev, če za zdaj dosežemo slovensko fakulteto na praski univerzi, katera faculteta se potem prenese v Ljubljano. Naj torej klerikalci le vrlo delujejo za univerzo, pa ne samo navidezno kakor do zdaj, ko so pač besedičili, da hočejo univerzo, storili pa nicensar. Tudi za kratkočasje je skrbel dr. Šusterščič pri svojem modrovjanju. Kdo bi mislil, da zna ta mož tudi šale zbijati. Prav od srca smo se namreč smerjali, da smo čitali, da je premestitev slovenskih trgovin in zavodi bili samo od nas mesčanov odvisni, bi se bili že davno naučili kozjih molitv; toda kaj pomaga, če naš kmet slej ko prej dosledno raje obiskuje Nemec, kot Slovenca in rajo kupuje nemško blago nego slovensko. Bili smo sami priča, ko so n. pr. kmečke žene in dekleta opetovano odklanjala izvrstno blago kolinske tovarne in zahtevala Francka. In ljudje, ki tako vzgojujejo naše kmete, imajo žalostni pogum trdit, da je narodno - napredno časopisje krivo, da se našim Nemcem še danes dobr godi. Pfui, nesramni hinavci!

+ Nemškutariji in klerikalci. Narodno žalovanje je minilo in zdaj so se ohrabrieli tudi nemškutariji in začeli pljuvati okrog sebe in psovati kar se da. V graških listih, v »Tagespošti« in v »Tagblattu« sramote zdaj spomin narodnih žrtv, zasmehujejo narodno žalovanje in dolže pristaže narodno - napredne stranke, da so pač hoteli provzročiti velike izgred, da so to opustili vsled vladnih varnostnih naprav. To je pristna nemška infamija. Nihče niti v sanjah ni mislil na kake izgred, vsakde se je zavedel, da se mora spomin na narodne žrtve poslaviti svečano in dobro in napredno časopisje je tudi ves čas pisalo v tem smislu. Zdaj pa pridejo po podle nemškutarske kreature in dolže narodno občinstvo, da je hotelo in nameravalo vprvoriti izgred, da pa se samo zato niso zgodile, ker je Schwarz prav mož na pravem mestu! Če se kaj zgodi, vpijejo Nemškutariji, kakor bi jih svedromi drl, ce se nič ne zgodi, pa denuncirajo, da se je hotelo storiti, da je bila pač volja tu, ne pa tudi pogum. V isti sapi, ko nemškutariji tako blate spomin narodnih žrtv in zasmehujejo narodno občinstvo, hvaljajo na vse pretege svoje ljube zavezničke klerikalce. Naj nemškutariji nikan ne mislijo, da se bodo klerikalci s tem zadovoljili. Klerikalci se sami zadosti hvalijo, pa jim nič ne ponanja. Zaradi sladkih besed nemškutarov niso šli klerikalci v boj zoper narodno žalovanje in niso posnežili groba narodnih žrtv. Klerikalci hajejo pink - pink - kranjska šparkasa bo moralia zopet seči v žep in zopet plačati.

+ Kako spoštujejo klerikalci cerkvene stvari. »Slovenec« je zadnjecas tako posurvel, da se norčuje prav iz vsega in prav nič se ne čudimo, če se je lotil tudi cerkvenih stvari, da se iz njih norčuje. Njemu ni všeč, da bi se ljudje ženili po cerkvenem obredu, njemu ni prav, da se zakon sklepa v cerkvi ob razsvetljenem lustru, njemu ni prav, da se berejo maše zadušnice in tja, kjer naj bi se vršila tiha molitev, v cerkveni hram, je postal svojega poročevalca, da je v njem pisal poročilo, špinjoral in nadlegoval v molitvi zbrane. Ta katoliški poročevalci se je vedel tako nesramno, da so ga moralni brezverski liberalci opozoriti, kaj se spodbodi v cerkvi. Kar sedaj klerikalci uganjajo je podobno delu onih, ki jih je Kristus segnal k korabačem iz tempa. Mi nimamo nobenega povoda se zavzemati za cerkvene stvari — to pa lahko rečemo, da se čudimo klerikalcem, ki so med njimi še pošteni, da mirno gledajo na hubung njihovih ljudi. Kdor po teh dogodkih klerikalcem še verja, meje kratkomalo ali omejen ali pa hudoben človek.

+ »Protesti na vseh koncih in krajih!« Pišejo nam iz Trsta: Italijanski komedijasi se vedno ne dajo miru radi premesčenja slovenskega učiteljišča iz Kopra v Gorico. — V nedeljo so imeli protestni shod v Pulju, v toreki so zopet hujskali in razsajali po goriškem gledališču svoj »Abbas i ščavi«, a za včeraj, v sredo, je bil napovedan protestni shod v Trstu. V toreki včeraj je celo v mestnem svetu tržaškem svetovalem — Žid Pincherle stavil resolucionjo, s katero mestni svet tržaški protestira proti »nezasiljanemu antentatu« na »Gorizia italiana«. — Protiv resolucionje je govoril slovenski mestni svetovalec dr. Slavik, reški, da prenestitev slovenskega učiteljišča polnoma odgovarja razmeram, kajti Gorica je italijanska in slovenska ter glavno mesto dežele, ki je po 2/3 slovenska. — Tudi je stvar gotova, torej škoda, da si razgrevati glave. — Ako se pa Italijani branijo slovenskega učnega zavoda in ako hočejo, da Gorica res postane — italijanska, potem naj poakrbe, da vladu prenesti

med kmeti niti bore vratice ne žrtvujejo. Vasj so klerikalci še tako globočko padli, da pišejo, da je greb botri se proti nemškim trgovinam, nemškim denarnim zavodom, da pa je bogu dopadljivo delo, z vsemi sredstvi (!!) pregnjati — brata Slovencev in če treba tudi s krajo osebne časti. Kaj čuda, ako kmečki možje in žene, ki vsled brezvestnega klerikalnega ščuvanja kar nore samega sovrastva do naprednjakov, po mestih in trgih polnijo prodajalne naši narodnih nasprotnikov. Slovensko meščanstvo je narodno časopisje že toliko vzgojilo, da v tem oziru danes kar najmanj greši in če bi nemške trgovine in zavodi bili samo od nas mesčanov odvisni, bi se bili že davno naučili kozjih molitv; toda kaj pomaga, če naš kmet slej ko prej dosledno raje obiskuje Nemec, kot Slovenca in rajo kupuje nemško blago nego slovensko. Bili smo sami priča, ko so n. pr. kmečke žene in dekleta opetovano odklanjala izvrstno blago kolinske tovarne in zahtevala Francka. In ljudje, ki tako vzgojujejo naše kmete, imajo žalostni pogum trdit, da je narodno - napredno časopisje krivo, da se našim Nemcem še danes dobr godi. Pfui, nesramni hinavci!

+ Nemškutariji in klerikalci. Narodno žalovanje je minilo in zdaj so se ohrabrieli tudi nemškutariji in začeli pljuvati okrog sebe in psovati kar se da. V graških listih, v »Tagespošti« in v »Tagblattu« sramote zdaj spomin narodnih žrtv, zasmehujejo narodno žalovanje in dolže pristaže narodno - napredne stranke, da so pač hoteli provzročiti velike izgred, da so to opustili vsled vladnih varnostnih naprav. To je pristna nemška infamija. Nihče niti v sanjah ni mislil na kake izgred, vsakde se je zavedel, da se mora spomin na narodne žrtve poslaviti svečano in dobro in napredno časopisje je tudi ves čas pisalo v tem smislu. Zdaj pa pridejo po podle nemškutarske kreature in dolže narodno občinstvo, da je hotelo in nameravalo vprvoriti izgred, da pa se samo zato niso zgodile, ker je Schwarz prav mož na pravem mestu! Če se kaj zgodi, vpijejo Nemškutariji, kakor bi jih svedromi drl, ce se nič ne zgodi, pa denuncirajo, da se je hotelo storiti, da je bila pač volja tu, ne pa tudi pogum. V isti sapi, ko nemškutariji tako blate spomin narodnih žrtv in zasmehujejo narodno občinstvo, hvaljajo na vse pretege svoje ljube zavezničke klerikalce. Naj nemškutariji nikan ne mislijo, da se bodo klerikalci s tem zadovoljili. Klerikalci se sami zadosti hvalijo, pa jim nič ne ponanja. Zaradi sladkih besed nemškutarov niso šli klerikalci v boj zoper narodno žalovanje in niso posnežili groba narodnih žrtv. Klerikalci hajejo pink - pink - kranjska šparkasa bo moralia zopet seči v žep in zopet plačati.

+ Kako spoštujejo klerikalci cerkvene stvari. »Slovenec« je zadnjecas tako posurvel, da se norčuje prav iz vsega in prav nič se ne čudimo, če se je lotil tudi cerkvenih stvari, da se iz njih norčuje. Njemu ni všeč, da bi se ljudje ženili po cerkvenem obredu, njemu ni prav, da se zakon sklepa v cerkvi ob razsvetljenem lustru, njemu ni prav, da se berejo maše zadušnice in tja, kjer naj bi se vršila tiha molitev, v cerkveni hram, je postal svojega poročevalca, da je v njem pisal poročilo, špinjoral in nadlegoval v molitvi zbrane. Ta katoliški poročevalci se je vedel tako nesramno, da so ga moralni brezverski liberalci opozoriti, kaj se spodbodi v cerkvi. Kar sedaj klerikalci uganjajo je podobno delu onih, ki jih je Kristus segnal k korabačem iz tempa. Mi nimamo nobenega povoda se zavzemati za cerkvene stvari — to pa lahko rečemo, da se čudimo klerikalcem, ki so med njimi še pošteni, da mirno gledajo na hubung njihovih ljudi. Kdor po teh dogodkih klerikalcem še verja, meje kratkomalo ali omejen ali pa hudoben človek.

+ »Protesti na vseh koncih in krajih!« Pišejo nam iz Trsta: Italijanski komedijasi se vedno ne dajo miru radi premesčenja slovenskega učiteljišča iz Kopra v Gorico. — V nedeljo so imeli protestni shod v Pulju, v toreki so zopet hujskali in razsajali po goriškem gledališču svoj »Abbas i ščavi«, a za včeraj, v sredo, je bil napovedan protestni shod v Trstu. V toreki včeraj je celo v mestnem svetu tržaškem svetovalem — Žid Pincherle stavil resolucionjo, s katero mestni svet tržaški protestira proti »nezasiljanemu antentatu« na »Gorizia italiana«. — Protiv resolucionje je govoril slovenski mestni svetovalec dr. Slavik, reški, da prenestitev slovenskega učiteljišča polnoma odgovarja razmeram, kajti Gorica je italijanska in slovenska ter glavno mesto dežele, ki je po 2/3 slovenska. — Tudi je stvar gotova, torej škoda, da si razgrevati glave. — Ako se pa Italijani branijo slovenskega učnega zavoda in ako hočejo, da Gorica res postane — italijanska, potem naj poakrbe, da vladu prenesti

sti v Solkan vas e. kr. okrožne urade, okrajno glavarstvo, deželni odbor in deželne urade, ker so ti tudi slovenski, in videli bodlo, da postane Solkan glavno mesto, a Gorica »italiana« samo njegovo predmestje. — Ali vi gošči Italijani — je zaklical Slavik — niste samo proti slovenskim učnim zavodom, temveč proti vsemu, kar bi bilo naši civilizaciji v prilog. Nam sploh odrekate vse, in videli bi najraje, da bi nas avstrijska vlada vkljenila v verige in izgnala tja gor — Sibirijo. — Vi namenoma nočete poznati in priznati pravice, temveč jahate nadalje vaše stare privilegije na naš račun in našo školo! — Svetovalce Pittoni (socjaldemokrat) je govoril za pomirjenje med Slovenci in Italijani, ker le na ta način pride do plodnosnega dela za dosledno raje obiskuje Nemec, kot Slovenca in rajo kupuje nemško blago nego slovensko. Bili smo sami priča, ko so n. pr. kmečke žene in dekleta opetovano odklanjala izvrstno blago kolinske tovarne in zahtevala Francka. In ljudje, ki tako vzgojujejo naše kmete, imajo žalostni pogum trdit, da je narodno - napredno časopisje krivo, da se našim Nemcem še danes dobr godi. Pfui, nesramni hinavci!

+ Nemškutariji in klerikalci. Narodno žalovanje je minilo in zdaj so se ohrabrieli tudi nemškutariji in začeli pljuvati okrog sebe in psovati kar se da. V graških listih, v »Tagespošti« in v »Tagblattu« sramote zdaj spomin narodnih žrtv, zasmehujejo narodno žalovanje in dolže pristaže narodno - napredne stranke, da so pač hoteli provzročiti velike izgred, da so to opustili vsled vladnih varnostnih naprav. To je pristna nemška infamija. Nihče niti v sanjah ni mislil na kake izgred, vsakde se je zavedel, da se mora spomin na narodne žrtve poslaviti svečano in dobro in napredno časopisje je tudi ves čas pisalo v tem smislu. Zdaj pa pridejo po podle nemškutarske kreature in dolže narodno občinstvo, da je hotelo in nameravalo vprvoriti izgred, da pa se samo zato niso zgodile, ker je Schwarz prav mož na pravem mestu! Če se kaj zgodi, vpijejo Nemškutariji, kakor bi jih svedromi drl, ce se nič ne zgodi, pa denuncirajo, da se je hotelo storiti, da je bila pač volja tu, ne pa tudi pogum. V isti sapi, ko nemškutariji tako blate spomin narodnih žrtv in zasmehujejo narodno občinstvo, hvaljajo na vse pretege svoje ljube zavezničke klerikalce. Naj nemškutariji nikan ne mislijo, da se bodo klerikalci s tem zadovoljili. Klerikalci se sami zadosti hvalijo, pa jim nič ne ponanja. Zaradi sladkih besed nemškutarov niso šli klerikalci v boj zoper narodno žalovanje in niso posnežili groba narodnih žrtv. Klerikalci hajejo pink - pink - kranjska šparkasa bo moralia zopet seči v žep in zopet plačati.

+ K imenovanju pedagoškega vodja na slovenski gimnaziji v Celju. Piše se nam: Vladimirovi kandidati za to mesto, nemšurski prof. Fr. Šorn, je propadel. Tudi nobeden kandidat, ki sta ju propagirali naši stranki, ni prodrl. Politika je pač obračala, a deželni šolski nadzornik Peter Končnik je — obrnil. Mož je še vedno star lisjak. — Imenovani profesor M. Lilek (pišejo ga tudi Lillek), je baje dober pedagog in — Slovenec. Vedremo!

+ Specijaliteta deželnega zavora — »naša Lina«. Bog ji daj dobro, že ob poludeti se je sedela v nekdanji časnikarski loži. Radi bi vedeli edino le to, kateri »veleposeteznik« ji je preskrbel sedež. Posebno sladko se je posmehnila naša Lina, ko je prof. Barbo prišel stiskat gospodu Bonaventuri blagovoljeno roko. Kdo je dobil pri tem več žegna, ali

grof ali škof, seveda ne moremo vedeti.

— V nedeljo na vrt hotela »Tivoli«. Veliko zanimanje se je vzbudilo med občinstvom, ko je zvedelo, da priredi »Slovenska Sokolska

nje na progi Ljubljana - Vrhnika. Od Vrhnike dalje so prevzeli opozovalni posel vrhniški, logaški in postojniški kolesarji. Kolesarji, ki se niso udeležili sinočnega sestanka, pa so voljni prevzeti eden ali drugi posel pri dirki, naj se oglase v nedeljo ob pol 6. zjutraj na štartu. Dirka se vrši ob vsakem vremenu.

Umrl je danes po dolgi in teški bolezni odvetnik gospod dr. Ivan Milan Hribar, edini sin ljubljanskega župana, star šele $34\frac{1}{2}$ leta. Pokojnik je bil zaradi svojega ljubnijivega in veselega značaja obče priljubljen. Boditi gospodu županu Hribarju in celi rodovini izrečeno iskreno sožalje.

V mestni dekliški licej je sprejetih 187 gojenik in sicer v I. razred 49, v II. 53, v III. A 43 in v III. B 42. Mestna višja dekliška šola ima v II. A 38 gojenik, v II. B 37 in v III. letniku 54, skupaj 129 gojenik. Pedagoški tečaj šteje 31 gojenik. Ker bode v trgovski tečaj sprejetih 44 gojenik, bosta imela oba zavoda letos 391 gojenik, 30 več nego začetkom lanskega leta.

Zaprt vohun. Pri deželnem sodišču v Ljubljani imajo zapretga bivšega nadporočnika Pavla Bartmanna, ki je bil že dvakrat obsojen na tri in petletno ječo zaradi vohunstva. Aretovan je bil na ovadbo nekega visjega oficirja na Bledu. Ta oficir ga je namreč zasačil pri nemem fotografiju, ko je dal razviti fotografije različnih utrd. Bartmann pravi, da rabi te fotografije za neki spis o trdnjavah.

Poštna zadeva. Na tukajšnjem glavnem poštnem uradu se sprejemajo odsljej brzjavke pri dnevni linji v vestibulu do osmih zvečer.

Nedeljski počitek pri zobozdravnikih. Po najnovejši ministerjalni odredbi je odločeno, da velja zakon glede nedeljskega počinka obrtnikov tudi za uslužbence zobozdravnikov in konc. zobotehnikov. Nihče izmed teh torej ne bode smeli svojih pomočnikov in učencev vpovlavit ob nedeljah in se bodo lahko veselili nedeljske prostosti.

Altroche cvetke. Gosp. Gabrijel Jelovšek na Vrhniku je bil tako prijazen in je postal našemu uredništvu zaboju krasnega sadja s sledečim prisnom: Tolikrat čitam v časopisih, da posiljajo čitatelji uredništvo v jeseni razne cvetke sadnih dreves. Jaz sicer ne vem, kaj uredništvo s tem cvetjem delajo, a upam, da bi bilo boljše, ko bi se čittati raznih listov spominjali uredništva z lepim sadjem in mesto cvetja raje sadje poslali na ogled. Morda dobim posnamele. Posiljam vam torej nekaj sadja in sicer nekaj črešenj, koje še sedaj zorijo in zelo bogato rede. Ne kaj hrušk: Vojvodina Angonleme de Angletten, Vojvodino Elso, Didovko in nekaj domaćih in tujih jabolk. Sadje bo šele za jest godno črez 1 ali dva meseca. Na zdar! Jelovšek. — Res je! Kadar smo odpirali škatle s cvetjem, prvimi in zadnjimi jagodami, zgodnjimi majnikovimi hrošči in zaknaselimi metulji, smo se dostikrati spominjali Kalhosa, ko stopeč pred žrtvenikom v »Lepi Hellen« vzdihuje: Blumen, nix wie Blumen... Gosp. Jelovšku našo zahvalo!

Iz Smartnega pri Litiji. Župan Leopold Hostnik v Smartnem pri Litiji, ki se je že opisanega volumna v sobo bralnega in pevskega društva udeležil, je od tistega časa kar je v Slovensko izjavil, da bo hodil v uradovanju vedno roko v roki z dekanom Riharjem za korist ljudstva, zagrešil toliko nezakonitosti v uradu, da bi ga moral sl. deželni odbor že davno odstaviti, aki bi mu bilo to znano in ako bi postopal pravico. Za važne zadeve, kakor je nastavljenje tajnika, organista, določilo ali povisanje plače in druge zadeve sploh ni vprašal odbora, ni skliceval sejo po celih 5—8 mesecih, ampak je storil vse na svojo pest, na svet Riharja, ki ga še v odboru ni, pregnal je iz sobe kmetsko posojilnico, ki je prispevala z najemnino in je s tem oškodoval davkoplačevalcu. Koliko važnih zadev sta sama rešila — in to ne v korist pač pa v skodo ljudstva — in kako je odjedal župan kruh Riharju neljubim ljudem, o tem prihodnjič.

I Trojana so ovekovečili občinco našega narodnega žalovanja z ustanovitvijo podružnice Ciril-Metodove družbe. Nova podružnica sme biti za zgled marsikateri mestni, ker steje blizu 100 članov, med njimi 6 ustanovnikov in 62 letnikov. Glavno zaslugo za ustanovitev podružnice imajo gd. Franje in Mičika Konškova ter g. Kolenc, učitelj iz Čemšenika. Delo pripravljalnega odbora se je pokazalo na lepi udeležbi na ustanovnem shodu. Posebno mnogo je prišlo čvrstih mladeničev, ki so polni zanimanja za narodno delo. Potovalni učitelj Ante Beg je imel primeren govor o namenu družbe; nadučitelj iz Jarš g. Petровc je z zgledi iz lastnih doživljajev živo slike obupne šolske razmere v obmejnih krajih; znani rodoljubni ve-

loposestnik iz Savinske doline gosp. L. Apat je podal splošen pregled o slovenskem suženstvu in naših zatralcih, o našem prebujanju in samopomoči. — V odbor so bili z vkljukom izvoljeni: predsednik g. Fr. Konšek, veleposestnik in poštar; podpredsednica gospa Marica Cukjati, soproga županova; tajnik g. Rožič Viljem, učitelj; namestnica gd. Mičika Konškova; blagajnjarka gd. Franja Konškova; namestnik g. Val. Kolenc, gostilničar in posestnik v Čemšeniku. Odborniki so gg. Josip Novak in Jos. Cukjati ter gospa Cerar Marija. (Blagovica) in Alojzija Novak. Pregledovalca računov sta gg. Jak. Grohar in Fr. Cukjati. Navdušenje za novo podružnico je splošno.

Državna gimnazija v Kranju ima 318 učencev, med njimi 11 privatistinj.

Razvoj tujskega prometa v Bohinju je to leto nepričakovano napredoval in danes je že gotovo, da postane Bohinjska Bistrica središče tujskega navalna na Kranjskem. Zato pa ima take izvenredne lastnosti, ki jih lahko iščemo širom sveta. Posebnost Bohinja je namreč bohinjska zima, katera se v svoji krasoti lahko meri s švicarskimi mesti St. Moric in Davos. Deželna zveza za tujski promet je napravila z velikimi stroški nad 2 km dolgo sankališče in sicer nalaže v ta namen in ga je opremila z vsemi modernimi potrebsčinami. Uspeh je bil izvaren in pretečeno zimo je prišlo nad 2000 obiskovalcev. Ob nedeljah so bile vse gostilne, posebno pa grand hotel »Triglav« polne, tako da je včasih prostora primanjkovalo. Letos se bode sankališče še razširilo, napravilo se bode drsališče in uvedel tudi šport s skijami. Ni vroma, da bode letos naval občinstva še večji, posebno se pa dela na to, da bodo tujevi vsaj za nekaj časa tudi pozimi prispavljati zimsko krasote teh krajev. Poletna sezona je bila dobra glede izletnikov, slabš pa glede stalnih gošov. Temu je pa bila glavni vzrok pomanjkanje sence in primernega kopališča. Ta nedostatek se je letos v prvih potezah odpravil, ker so domaćini s pomočjo deželne zvezze ustavili družbo »Danica«. To društvo je nakupilo ob Savi potreben prostor in tudi krasen senčnat park ter po vzorecu dunajskega kopališča »Gänsehäufel« priredilo kopel za obrežne, solnčne in zračne kopeli. Vse to je gostom zelo ugajalo in nekateri so cel dan bivali ali v kopališču ali v parku. Vse so to bode za prihodnjo sezono še popolnilo na zelo ličen in eleganten način, tako da bode vstrezači tudi najbolj razvajenim zahtevam. Središče tujev je bil grand hotel »Triglav«, ki je danes za Bohinjsko Bistrico nekak »Kurhaus«. Dvorana, kavarna in vrt so bili napoljeni zlasti ob prilikl koncertov. Vidii se torej, da se z doslednim in neumornim delovanjem dosežejo najboljši uspehi in v kratkem času bo Bohinjska Bistrica vzor pravilni prometnej organizacij. Iz Bohinjske Bistrike se pa bode sčasoma posebno zimski šport razširil po drugih gorenjskih krajih, posebno na Bled, tako da bode Gorenjska tudi pozimi polna življenga in prometa.

Iz trgovskih krogov na deželi se nam piše: Trgovci v Ljubljani so sklenili, da v novem letu in ob enakih priložnostih noben trgovec svojim odjemalcem ne sme deliti darov. Pri današnji draginji ostane trgovcu že tako skromen dobitek, da ni mogoče deliti izdatnih darov, posebno, ako se ravna pošteno. Z malimi darili se ljudi samo razdraži. Bi li ne bilo umestno, da bi tudi trgovci na deželi enako sklenili? Vsak trgovec naj bi mesto delitive darov, plačal primerno vsoto Ciril - Metodovi družbi ali za kako narodno društvo v svojem okraju. Vsak okraj sklene seveda tudi medseboj in naloži vsekemu trgovcu tudi dogovorjeno kazneni, ako sklep prelomi. Torej, trgovci, na delo pozivlja vas trgovce na deželi.

Samosotnih čevljarskih mojstrov je na Kranjskem 1581, ki imajo skupaj 2721 pomočnikov in vajencov. Tovarniški podjetji za čevlje sta na Kranjskem dve.

O savinskem hmejlu. Piše se nam iz savinske doline: Blago izviro. Kupčija spet živahnna. Cene trdne. V Zaleu mrgoli čutufske kupčevalcev. Večji producenti še ne oddajajo robe. — Kvantitativno se hmelja ni pridelalo toliko, kakor pa se je upalo.

Podravska podružnica akad. fer. društva »Prosветa« ima svoj redni občinski zbor v soboto, dne 25. kmovca t. l. ob polu 8. uri zvečer v restavraciji »Narodnega doma« v Mariboru.

Priznanje domači obrti. Naši domači orožni obrti staroznane tvrdke: »Prva borovska orožno - tovarniška družba »Peter Wernig« dr. z. o. z.« je došlo zopet zaslubo priznanje. Egiptovski podkralj je naročil četvercevo imenovanje družbe (patentirane v vseh državah), v lastno vlogo. To naročilo dokazuje najjasnejše posebno porabljivost tega orožja, kogega glas je segel daleč preko meje

naše monarhije. Opozorjamo torej zopet in zopet interesante na to res izvrstno orodje in s tem tudi na imenovanje tako solidno tvrdko.

Vstavljanje vlaka št. 313 v Hekili in Žminju. Ustrezojoč željam interensem se bo vstavljal od 1. oktobra t. l. naprej osebni vlak št. 313 (odhod iz Divače ob 6. uri 30 min. zjutraj, prihod v Pulj ob 10. uri 10 min. dopoldne) v postajališčih Hekli in Žminj v svrhu vstopanja in izstopanja potnikov. Vlak odhaja iz Hekov ob 9. uri 5 min. iz Žminja ob 9. uri 15 min. dopoldne.

Služba cestarja na državni cesti v Reku je razpisana. Plače 60 K s starostno doklado. Prošnje je vložiti do 1. novembra t. l. pri deželnim vladu v Ljubljani.

O vohunski aferi v Šabu. Porocili smo že, da je bil v Šabu prijet Slovensec Alojzij Mesar, ker je osumnjen, da je v času vojne napetosti med Srbijo in Avstro - Ogrsko vohunil za avstro - ogrsko vojno upravo. O tej aferi smo izvedeli še te podrobnosti: Mesar je, odkar je prišel v Šabec, občeval v najuglednejši družbi.

V svojo družbo so ga vabili kot Slovensca, pred vsem pa kot izvrstnega družabnika. Tako se je seznanil z vsemi uradnimi osebami: s prefektom, z raznimi sodnimi in upravnimi uradniki, s katerimi je večer za večer sedel skupaj v gostilni ter jih zabaval s svojimi dovtipi in s svojim humorjem. Kasneje se je seznanil s kasirko Milko Jelković, v katero se je strastno zaljubil. Najel je zanjo posebno stanovanje in trošil zanje ogromne nove. V par mesecih je potrosil za njo, kakor zatrjujejo njegovi znanci v Šabu, najmanj 10.000 do 20.000 dinarjev. Takrat so ljudje prvič jeli sumiti, da bi si Mesar te silne novice zasluzil na pošten način. Meseca avgusta lanskoga leta je nemadoma izginil z Jelkovićem iz Šabce, rekoč, da potuje v Solnograd. V Šabac se je vrnil koncem oktobra in ko so ga znanci spraševali, kje da je bil ves ta čas, jim je zatrjavl, da je bil na letovišču v Solnogradu. Svede so vsi verjeli temu njegovemu pripovedovanju. Letos po leti je prišel slučajno v pisarno Mesarjevega kompanijona Jägerja neki srbski trgovci; zalotil ga je baš, ko je imel na mizi razprostre razne čreteže, v katerih je risal pozicije srbske vojske. Trgovec je to naznani oblasti, a preden je ta uvedla preiskavo proti njemu, jo je odpahl preko meje. V Šabacu sta ostala Mesar in Matašević sama ter nadaljevala »trgovino z lesom«, ne da bi jih kdjo osumil, da sta v zvezi z Jägerjem. Meseca avgusta pa se je Mesar sprel z Jelkovićem in začela ga je iz osvete naznana oblasti, da je vohun in da ona nosila preko Save razna pisma, ki jih je Mesar pisal avstrijski vojni upravi. Na to ovadbo je orožništvo aretralo Mesarija in Mataševića. Ker so v prilog Mesarju intervenirali razni njegovi prijatelji, naglašajoč, da je Mesar Slovenec in kot tak pač ne zmogen za tako dejanje, ki se mu podnika, se Mesarija kmalu na to izpustili iz zapora smatrajoč za dognano, da ga je Jelkovićova ovadila zgolj iz maščevnosti. Med tem se je preiskava proti Mataševi nadaljevala in prišla so na dan take podrobnosti, ki so znovali osumile Mesarja. Policija je izvršila pri njem hišno preiskavo ter naučenila vso korespondenco. Pri pregledu teh pisem so našli ogromno materiala, ki silno obtežuje Mesarja. Policija je nato aretrala Mesarija in ž njim tudi Jelkovića. Mesar sedaj že v zaporu okrog pol drugi mesec, ne da bi bila preiskava proti njemu še končana. Pravzaprav se v zaporu ne da govoriti, ker je samo interniran v sobi, ki mu jo je iz posebne obzirnosti v oddaknili podprefekt. Te dni ga je hotel obiskati neki znavec, toda prefekt tega ni dovolil. Povedal pa mu je, da se Mesar prav dobro počuti, dokaz tega, da kuje ljubavne pesmi na svojo oboževanko — Milico Jelkovićevu, ki ga je ovadila. Prefekt je pokazal odrezke papirja in manšete, na katerih so bile v nemškem jeziku napisane pesmi, opevajoče dražest in lepoto Milice. — Splošno se sodi, da sta glavna kriveva v imenovani šponažki aferi Jäger in Matašević, dočim je Mesarija najbolj zapletla v to afero še Milica Jelković. Kolikor se je dalo dognati, so se našla v Mesarjevi zaplenjeni korespondenti tudi pisma, ki se tičejo

Ljubljane. — Milico Jelkovićevu, ki ga je ovadila. Prefekt je pokazal odrezke papirja in manšete, na katerih so bile v nemškem jeziku napisane pesmi, opevajoče dražest in lepoto Milice. — Splošno se sodi, da sta glavna kriveva v imenovani šponažki aferi Jäger in Matašević, dočim je Mesarija najbolj zapletla v to afero še Milica Jelković. Kolikor se je dalo dognati, so se našla v Mesarjevi zaplenjeni korespondenti tudi pisma, ki se tičejo Ljubljane.

Rauhovo nasilje. Profesorji na vukovarski realni gimnaziji niso bani po volji, ker so pristaši srbsko-hrvatske koalicije. Od občinskega zastopnika je zahteval, da se ravnatelja suspendira, učiteljstvo pa zamenja z drugim. Občinski odbor v Vukovaru tega ni storil, ker je sposnal, da se gre samo za politično osveto. Občinsku odbor se je sedaj zagrozilo, da se bodo višji razredi odpravili, nizjim pa se pa vzame pravica javnosti, kako se ne bo Bogalo »hrvatskega« bana Raucha.

Nove svetinje se napravijo v spomin na priklopjenje Bosne in Hercegovine. Svetinje dobre vsi uradniki v anektiranih deželah in vse voja-

stvo, ki je bilo za časa vojne nevarnosti v Bosni in Hercegovini.

Občil se je v torek v blažnici Jakob Japelj.

Zaklalo se je v mestni klavnicie od 29. avgusta do 5. septembra t. l. 79 volov, 7 krav, 5 bikov, 192 praščev, 249 telef, 72 kostrunov in 4 kožličje. Upeljalo se je 2 zaklana prasiča, 15. zaklanih telef in 688 kg mesa.

Kolo ukradeno je bilo danes okoli pol 10. dopoldne iz veže na Vodnikovem trgu št. 5, kjer je nastanjena davkanja za mesto, tesarju Ivanu Seliškarju iz Dobrove. Kolo je »Graziosa«, je črno plescano, dobro ohranjeno in vredno 150 K. Pred nakupom se svari.

»Slovenska Filharmonija« koncertira jutri pri popoldanski predstavi Elektroradiografa »Ideal« v hotelu pri »Maliču« od 3/4 5. naprej.

Uradne vesti. Dne 22. oktobra t. l. bo pri okrajni sodniji v Ljubljani drahba zemljišča vlož. štev. 327 kat. obč. Moste, cenjenega na 21.939 K. Najmanjši ponudnik znaša 10.969 K 50 h.

Razne stavki.

Cerkveno premoženje v Ameriki. Mati cerkev ne občuti krize, ona ima vsega v izobilju. Cenilni urad je dognal, da je v Združenih državah 1250 milijonov dolarjev v cerkvah zazidanih ter ne plačujejo niti centa davača.

Slovensko ljudsko šolo v Joselitu v Ameriki je letos sprejetih 428 učencev in učenek. Na Šoli, ki je šestkratna, ponovno do demonstracij in skupov, na kar je policija aretrala več oseb.

Poročila sta se v Joselitu Slovenske Jurij Rogina in Čehinja Franciška Adamec.

Smodke v korist družbi sv. Cirila in Metoda prodaja v Clevelandu v Ameriki Franjo Strehovec. Da bi vši Amerikanici kadili samo njegove smodke! Čast slovenskim Amerikancom, ki ne pozabijo svoje zatirane domovine!

Dobro kupčijo je hotel napraviti neki podjetnik z ženami bivšega sultana Abdul Hamida. Večina sultanovih žen je bila namreč послana v svoj domači kraj. Vse te bivše žene je zbral neki podjetnik človek, da bi dajal z njimi po raznih mestih predstave. Vmes je pa posegla turška oblast, ki je na meji ustavila in zaprla celo »gleđališče«, dokler se končno ne odloči, če smoje bivše sultanice nastopati kot igralke.

Grozen prizor. V Berolinu sta napadla dva velika psa š

Priporočamo našim rodbinam
kolinsko čikorijo.

Za
otroke in
odrasle.
proti bljevanju, drski,
katarju itd.

Sprejme se pripravna in veste prodajalka za močano trgovino

tu v Ljubljani. Nastopi lahko takoj.

Naslov pove upravnštvo »Sloven-
skega Naroda«.

3563—1

Prve tovariste, tuzemstva in inozemstva pri-
poročajo "Kafeke" kot najbolj-
še živilo

čre osnema
3802-4

Veterinarni servis

Cas spoz- ovanja	Stanje bare- metra v mm	Ter- mer	Vetrov,	Nebo
22. 9. sv.	7384	13 8	sl. jug	jasno
23. 7. zj.	7889	19 7	sr. jug.	miglia

Srednja včerajšnja temperatura 15 1°
zorn. 139 Padavina v 24 urah 0 0 mm.

Najlastnejšega srca naznamo
vsem sorodnikom, prijateljem in
znancem, da je naš iskreno ljub-
ljeni oče, oziroma stari oče, gospod
mihalj Pantar.

mizarski mojster in hišni posestnik
danes, dne 22. t. m. ob polu 7. uri
zjutraj po zelo kratki, mučni bolezni
v 7. leti starosti nenadoma pre-
nil.

Pogreb dagega rajnika bo jutri,
v četrtek, dne 23. septembra 1909
ob polu 6. popoldne iz hiše žal-
osti na tukajšnjem pokopalisci. 3565

Sveti maša zadušnice se bodo

služile v raznih cerkvah.

Kranj, dne 22 septembra 1909

Antonija Albrecht roj. Pantar,
Marija Baraga roj. Pantar, Pavla
Dernič roj. Pantar, hčere Ivan
Baraga, nadučitelj na Koroški Beli,
Ivan Dernič, stavni podjetnik v
Radovljici, svaka — Vsi vnuki in
vnukinje.

Zahvala.

Za vse dokaze srčnega sočutja
povodom bolezni in smrti naše
preljube matere, ozir. tače, gospe

Marije Mikuž

kakor tudi za mnogobrojno sprem-
stvo drage pokojnice k večnemu
počitku in z darovanje vence, izre-
kamo vsem sorodnikom, prijateljem
in znancem iskreno zahvalo.

Ljubljana, 22. septembra 1909.

Rcdine:
Mikuž, Koch in Kostanjevec.

Zahvala.

Za vse dokaze odkritosrčnega
sočutja povodom bolezni in smrti
naše preljube matere, oziroma stare
matere, pramatere in tače

Franciške Viđičeve

izrekam tem potom najskrenjejo
zahvalo. Posebno se zahvaljujemo
preblagorodnemu gosp. c. kr. dvor-
nemu svetniku gospodu Josipu Bil-
lekmu ter vsem p. n. gospodom c.
kr. uradnikom rudniškoga ravnatelj-
stva, sodnije in davkarje, realčnim
profesorjem, stanovnemu učiteljstvu c.
kr. deške in dekliske šole, občins-
kemu zastopcu, meščanstvu ter sploh
vsem, ki so nepozabno rajico
spremili k počitku. Istotako srčna
hvala gospodu dr. Ivanu Šterčaku
za trud in pomč v njeni dolgotrajni
bolezni. 3560

V Idriji, 21. septembra 1909.

Zahvalec ostali.

Spreten slovenski in nemški

korespondent

(samo dobra moč) se sprejme tako
pod ugodnimi pogoji.

Ponudbe na upravnštvo »Sloven-
skega Naroda«. 3553—1

Hotel Tivoli

oddaj

več mesečnih sob

od 24 K naprej.

Sprejme se teleh prodajalka za močano trgovino

tu v Ljubljani. Nastopi lahko takoj.

Naslov pove upravnštvo »Sloven-
skega Naroda«.

3563—1

Prve tovariste, tuzemstva in inozemstva pri-
poročajo "Kafeke" kot najbolj-
še živilo

čre osnema
3802-4

Sprejme se teleh mesarski pomočnik

pri Karlu Kovaču, mesaru v Sta-
rem trgu pri Rakeku. 3562 1

Izv. Izv. Izv.

3562 1

Izv. Izv. Izv.

Izv. Izv. Izv.